

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/25-03/37
URBROJ: 613-01-06-2-25-10
Zagreb, 6. studenoga 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
demokratska
zajednica
za 2024.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2024.	22
	Ciljevi i područja revizije	22
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	22
	Metode i postupci revizije	23
	Nalaz za 2024.	24
	Provedba naloga i preporuka	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske demokratske zajednice (dalje u tekstu: Stranka) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANKI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u siječnju 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je HDZ, a sjedište Trg žrtava fašizma 4, Zagreb.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Programom Stranke pod nazivom HDZ i Hrvatska u četvrtom desetljeću samostalnosti (iz lipnja 2022.), Stranka predstavlja svoje poglede, stajališta i viziju razvoja Republike Hrvatske u vrijeme velike neizvjesnosti i tektonskih globalnih promjena. Program sadrži proslav, temeljna načela te stav i aktivnosti Stranke vezane za hrvatsku državu, Domovinski rat, hrvatske branitelje, pravnu državu, gospodarstvo, socijalnu politiku, znanost, tehnologiju i sveučilište, predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo, nacionalnu sigurnost, zdravstvo, kulturu, ekologiju, obitelj, mladež, starije osobe, vjerske zajednice te Republiku Hrvatsku i svijet.

Opći sabor Stranke donio je u svibnju 2018. Statut, njegove izmjene i dopune u lipnju 2022. i listopadu 2024. te pročišćeni tekst Statuta u listopadu 2024. Izmjenama i dopunama Statuta iz listopada 2024. broj članova Predsjedništva povećan je s deset na 21, odnosno po jedan član iz svake županije. Statutom su utvrđene temeljne odredbe (temeljna načela i ciljevi, predmet Statuta, ostali nazivi, područje djelovanja i sjedište Stranke, obilježja Stranke, javnost rada, odnosi prema drugim političkim strankama te sudjelovanje mladih i žena u tijelima Stranke na lokalnoj i nacionalnoj razini), članstvo, ustrojstvo tijela Stranke, neovisna i nadzorna tijela, unutarstranački izbori, referendum i predizbori te način rada i transparentnost financiranja.

Stranka je narodna i stožerna državotvorna politička stranka koja promiče hrvatske nacionalne interese, domoljublje te tradicionalne, demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti. U središtu politike Stranke je čovjek sa svojim neotuđivim dostojanstvom, pravima i odgovornostima. Promiče vrijednosti slobode, demokracije, pravne države, poštovanja temeljnih ljudskih prava, obiteljskih vrijednosti, ravnopravnosti žena i muškaraca, solidarnosti te socijalno-tržišnog gospodarstva. Stranka baštini povijesnu ulogu stožerne stranke u stvaranju samostalne i neovisne hrvatske države na temelju politike pomirbe i zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske prvog predsjednika Stranke i Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana te u ostvarenju slobode hrvatskog naroda i pobjede u Domovinskom ratu. Dio je europskog desnog centra i smješta Republiku Hrvatsku u europski kulturni i civilizacijski krug. Organizacijska struktura i politički rad Stranke temelje se na demokratskim načelima. Javno djeluje u Republici Hrvatskoj i inozemstvu te je član Europske pučke stranke.

Ustrojena je na područnom načelu i sastoji se od organizacija koje djeluju na određenom području, odnosno teritorijalnih organizacija. Teritorijalne organizacije Stranke su temeljne, kotarske, organizacije gradskih četvrti (područne), općinske, gradske i županijske organizacije te Gradska organizacija Grada Zagreba. Na području Republike Hrvatske Stranka ima 2 397 temeljnih organizacija (ogranaka), 20 županijskih organizacija i Gradsku organizaciju Grada Zagreba, 127 gradskih organizacija, 422 općinske organizacije, 17 organizacija gradskih četvrti (područnih) u Gradu Zagrebu te 20 organizacija (koordinacija) u inozemstvu.

U skladu sa Statutom, u okviru Stranke djeluju zasebni oblici organiziranja, odnosno klubovi članova Stranke u predstavničkim tijelima (Klub zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Klub članova Stranke u Europskom parlamentu, klubovi vijećnika, članova skupština i zastupnika Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave) te zajednice Stranke, radi osnaživanja zastupanja posebnih političkih interesa i doprinosa rješavanju izazova određene društvene skupine (Mladež Stranke, Zajednica žena Katarina Zrinski, Zajednica utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednica branitelja Gojko Šušak, Akademski zajednica dr. Ante Starčević i Zajednica poduzetnika i obrtnika). Stranka je osnivač Zaklade hrvatskog državnog zavjeta (dalje u tekstu: Zaklada).

Središnja politička tijela Stranke, prema odredbi članka 22. Statuta, su: Opći sabor, Predsjednik, Predsjedništvo i Nacionalni odbor. Mandat članova središnjih političkih tijela Stranke je u pravilu četiri godine (odnosno traje do stupanja na dužnost novoizabranih članova).

Opći sabor je najviše stranačko tijelo koje donosi Statut, Program i opće smjernice politike Stranke. Opći sabor bira članove Predsjedništva i Nacionalnog odbora u skladu sa Statutom i Pravilnikom o unutarstranačkim izborima. Zasjeda najmanje jednom u dvije godine, a čine ga članovi Nacionalnog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske i čelnici središnjih državnih ureda, kao i predsjednici županijskih skupština, predsjednici neovisnih i nadzornih tijela te teritorijalnih organizacija Stranke (osim temeljnih ogranka), predsjednici organizacija Stranke u inozemstvu, članovi predsjedništva zajednica Stranke, nacionalnih odbora Mladeži Stranke i Zajednice žena Katarina Zrinski te izaslanici županijskih organizacija Stranke.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja radom Stranke, vodi politiku Stranke u skladu s Programom i odlukama središnjih tijela te ima pravo i dužnost osigurati suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika Stranke u provedbi utvrđene politike. Predsjednik Stranke podnosi izvješće o radu Općem saboru, predsjedava sjednicama Predsjedništva i Nacionalnog odbora Stranke i osigurava provedbu njihovih odluka; pisanom odlukom određuje zamjenika, glavnog tajnika, potpredsjednika ili drugog člana Stranke da u njegovo ime zastupa Stranku u vezi s pojedinim pitanjem, a radi zaštite pravnih interesa Stranke može ovlastiti (opunomoćiti) člana Stranke ili osobu koja je ovlaštena pružati pravnu pomoć za zastupanje u pojedinim pravnim stvarima. Predsjednik Stranke od 20. srpnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2025.) je mr. sc. Andrej Plenković.

Zamjenik Predsjednika obavlja poslove za koje ga ovlasti Predsjednik Stranke te je za svoj rad odgovoran Predsjedniku i članovima Stranke. Zamjenik Predsjednika od 18. ožujka 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2025.) je Tomo Medved.

Predsjedništvo je operativno-političko tijelo Stranke koje redovito raspravlja i odlučuje o aktualnim političkim pitanjima; predlaže Nacionalnom odboru izborni program i strategiju Stranke; nadzire rad članova Stranke u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti; usvaja godišnji program rada s financijskim planom poslovanja i godišnja financijska izvješća; daje suglasnost za pokretanje stegovnog postupka protiv članova središnjih tijela i državnih dužnosnika iz redova Stranke; na prijedlog Predsjednika, imenuje pomoćnike glavnog tajnika, glasnogovornika, tajnike za pojedine grupe poslova, odbore i povjerenstva te odlučuje o svim pitanjima koja Statutom nisu izričito stavljena u djelokrug drugih tijela.

Predsjedništvo čine Predsjednik, zamjenik Predsjednika, četiri potpredsjednika, deset izabranih članova Predsjedništva, glavni, politički i međunarodni tajnik Stranke, predsjednici Gradske organizacije Grada Zagreba, Mladeži Stranke, zajednica Stranke, klubova zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu te predsjednici Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, ako su članovi Stranke.

Nacionalni odbor Stranke najviše je tijelo Stranke između dvije sjednice Općeg sabora. Predsjednik Stranke predsjedava sjednicama i saziva Nacionalni odbor najmanje jednom u tri mjeseca i kada to zatraži trećina članova Nacionalnog odbora. Nacionalni odbor čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija Stranke, tri predstavnika koordinacija Stranke iz inozemstva, 40 izabranih članova Nacionalnog odbora, ravnatelj Zaklade, pročelnik Savjetodavnog vijeća, predsjednik i potpredsjednici klubova zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu te predsjednik i potpredsjednici Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Nacionalni odbor brine se o provedbi odluka Općeg sabora; utvrđuje prijedlog Statuta i Programa koji podnosi Općem saboru; na prijedlog Predsjedništva utvrđuje Etički kodeks ponašanja članova Stranke te određuje izborni program i strategiju Stranke na državnim izborima; nakon provedenih predizbora utvrđuje listu kandidata na državnim izborima; odlučuje o predizbornim i poslijeizbornim koalicijama, kao i o ostalim oblicima suradnje s drugim političkim strankama; nakon održanih državnih izbora analizira rezultate i izbornu promidžbu; odlučuje o održavanju unutarstranačkih izbora; može raspustiti županijsku organizaciju Stranke; na prijedlog Predsjednika Stranke imenuje glavnog tajnika; odlučuje o visini, kriterijima i uvjetima plaćanja, načinu prikupljanja i raspodjeli članarine; bira i razrješuje nadzorna i neovisna tijela Stranke te propisuje način njihovog djelovanja i rada; odlučuje o promjeni adrese sjedišta Stranke; zastupa prava i dužnosti zakladnika Zaklade; utvrđuje usklađenost pravilnika zajednica sa Statutom Stranke; propisuje način provođenja unutarstranačkih izbora za tijela i dužnosnike Stranke na nacionalnoj i lokalnoj razini; propisuje način rada Stranke u inozemstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom.

U suradnji s Predsjednikom, glavni tajnik Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke, koordinirajući i aktivno surađujući s teritorijalnim organizacijama. Također, vodi materijalno i financijsko poslovanje Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima zaposlenika Stranke te upravlja radom Glavnog tajništva. Glavni tajnik Stranke od 13. srpnja 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2025.) je Krunoslav Katičić.

Statutom je utvrđeno da Stranka sredstva za rad stječe od prihoda od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine u svojem vlasništvu, izdavačke djelatnosti, organizacije stranačkih događanja, prihoda ostvarenih iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i iz drugih zakonom dopuštenih izvora. Također, utvrđeno je da Stranka ostvarena sredstva koristi za političko djelovanje i ostvarenje svojih političkih ciljeva financiranjem redovnih političkih aktivnosti i troškova izborne promidžbe.

Uz Statut doneseni su i Financijski statut, Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (funkcija) u Glavnom tajništvu i uredima Stranke, Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, Pravilnik o radu i Etički kodeks.

Početkom 2024. Stranka je imala 64 zaposlenika, od kojih 35 u središnjici te 29 u organizacijskim jedinicama. Koncem 2024. Stranka ima 68 zaposlenika, od kojih 35 u središnjici te 33 u organizacijskim jedinicama.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Financijskim statutom (iz 2018.), između ostalog, uređeno je i vođenje materijalnog i financijskog poslovanja te nadzor i izvješćivanje mjerodavnih tijela Stranke o financijskom stanju, ostvarenim prihodima i izdacima financijskog poslovanja, kao i druga pitanja od važnosti za financiranje te materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

Prema Izvješću Nadzornog odbora iz veljače 2025., Stranka je materijalno i financijsko poslovanje za 2024. vodila u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Etičkim kodeksom (iz 2022.), između ostalog, utvrđeno je da članovi Stranke u obnašanju stranačkih javnih, državnih i drugih političkih dužnosti djeluju u svrhu općeg dobra, často, pošteno, savjesno, odgovorno, predano i nekoristoljubivo, čime se potvrđuje vjerodostojnost i osobni integritet, a isključuju sukobi osobnih i javnih interesa.

Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, u 2024. nije bilo povrede Etičkog kodeksa.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža (Twitter, Instagram, YouTube, TikTok, Facebook) i mrežnih stranica Stranke, izdavanjem središnjeg glasila Stranke (Snaga zajedništva) te na druge dopuštene načine. Također, Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2024. donesen je i usvojen na sjednici Predsjedništva u prosincu 2023., a njihove izmjene i dopune u listopadu i prosincu 2024. Sastoji se od: plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 8.817.333,00 eura, rashodi u iznosu od 8.402.140,00 eura te višak prihoda (za 2024.) u iznosu od 415.193,00 eura.

Prema drugim izmjenama i dopunama financijskog plana (prosinac 2024.) prihodi su planirani u iznosu od 8.769.392,00 eura, rashodi u iznosu od 9.737.130,00 eura te manjak prihoda u 2024. u iznosu od 967.738,00 eura. Planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 5.487.321,79 eura te ukupni višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.519.583,79 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 6.600.000,00 eura, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 1.180.000,00 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 896.000,00 eura, prihode od imovine u iznosu od 10.081,00 eura, prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 3.133,00 eura te druge prihode u iznosu od 80.178,00 eura.

Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 7.346.703,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 1.729.682,00 eura, rashode vezane uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 444.000,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 78.000,00 eura, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 78.000,00 eura, financijske rashode u iznosu od 35.005,00 eura te druge rashode u iznosu od 25.740,00 eura.

Godišnji program rada te njegove izmjene i dopune sadrže temeljne vrijednosti Stranke, opće smjernice djelovanja i aktivnosti Stranke, kao i aktivnosti tijela Stranke na nacionalnoj, područnoj i lokalnoj razini te financijsko poslovanje. Opće smjernice i aktivnosti Stranke u 2024. su: javno djelovanje na promicanju i afirmaciji temeljnih vrijednosti programa Stranke, a posebno na širenju demokratskih sloboda, socijalne pravednosti i uključivosti te društvene tolerancije; programske, organizacijske i promidžbene pripreme za predizborno i izborno razdoblje u 2024.; organizacijska i promidžbena prilagodba Stranke aktualnim potrebama političkog djelovanja u javnom prostoru (s posebnim naglaskom na društvene mreže); priprema, izrada i predstavljanje problemskih dokumenata i stajališta i preporuka Stranke o raznim aspektima političkog, gospodarskog i društvenog života Republike Hrvatske te njezina položaja u euroatlantskim integracijama; priprema, izrada i predstavljanje problemskih dokumenata, stajališta i preporuka Stranke o stanju, razvoju i perspektivama Europske pučke stranke; priprema, izrada i prezentacija posebnih sektorskih i regionalnih politika (s posebnim naglaskom na djelovanje županijskih, gradskih i općinskih organizacija te stručnih odbora i zajednica Stranke); snažnije uključivanje mladih u proces oblikovanja, definiranja i donošenja temeljnih stranačkih politika na središnjoj i na lokalnim razinama; uspostava protočnije dvosmjerne komunikacije između središnjih tijela i regionalnih i lokalnih organizacija Stranke s članstvom i pristašama Stranke; nastavak rada na sređivanju baze članstva (s posebnim naglaskom na procesima analize i izrade preporuka); jačanje promidžbenog i publicističkog djelovanja Stranke; obilježavanje ključnih događaja iz povijesti Stranke te događaja iz povijesti Republike Hrvatske (s posebnim naglaskom na proces osamostaljivanja Republike Hrvatske i razdoblje Domovinskog rata). Za provođenje navedenih aktivnosti planirana su sredstva, između ostalog, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Stranka prati ostvarenje planiranih prihoda prema izvorima financiranja te planiranih rashoda prema nositeljima aktivnosti i izvorima financiranja (i o tome sastavlja izvješće).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada s financijskim planom za 2024. te dvije izmjene i dopune za 2024., kao i Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2024. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 8.735.705,36 eura, što je 2.425.566,86 eura ili 38,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 33.686,64 eura ili 0,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	3.407.661,75	4.848.529,24	142,3
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.760.005,94	1.749.014,53	99,4
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	1.004.455,98	1.152.687,39	114,8
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	62.305,07	893.626,77	1 434,3
5.	Drugi prihodi	75.709,76	91.847,43	121,3
	Ukupni prihodi	6.310.138,50	8.735.705,36	138,4

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 831.321,70 eura ili 1 334,3 %, prihode iz državnog proračuna za 1.440.867,49 eura ili 42,3 % (većim dijelom zbog ostvarene naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor održanih u travnju 2024.) te druge prihode za 16.137,67 eura ili 21,3 % (najvećim dijelom zbog uplaćenih sredstava od osiguravajućeg društva za oštećenja uslijed potresa na središnji račun Stranke).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 4.848.529,24 eura, što je 55,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 3.742.476,30 eura, prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 1.037.562,94 eura te prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 68.490,00 eura.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju i lipnju 2024. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 8/24, 74/24 i 77/24), prema kojima je Stranka do svibnja 2024. imala 62 zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora, a od svibnja 2024. ima 56 zastupnika u 11. sazivu Hrvatskog sabora. Sredstva iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke, i to za 10. saziv Hrvatskog sabora (za 1. i dio 2. kvartala) u iznosu od 1.490.810,49 eura te za 11. saziv Hrvatskog sabora (za dio 2. te 3. i 4. kvartal) u iznosu od 2.251.665,81 euro.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 1.037.562,94 eura ostvareni su na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 35/24), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u ožujku 2024. te prema kojoj političke stranke, neovisne liste i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 17.918,00 eura, po osvojenom zastupničkom mjestu prema konačnim rezultatima izbora, s time da se naknada troškova izborne promidžbe pojedinoj političkoj stranci, odnosno neovisnoj listi, odnosno kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina ne smije isplatiti u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe. Po održanim izborima, Stranka je s koalicijskim partnerima osvojila ukupno 61 zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru te ostvarila prihode u iznosu od 1.092.998,00 eura (dio naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 55.435,06 eura, u srpnju 2024. Stranka je uplatila političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu sa zaključenim sporazumima o suradnji na izborima).

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 68.490,00 eura ostvareni su za osvojenih šest zastupničkih mjesta u Europskom parlamentu u skladu s odredbama članaka 42. i 43. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojima je propisano da pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove u Europski parlament dobiju najmanje 5,0 % važećih glasova birača, a visinu naknade troškova utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, najkasnije sedam dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora. Vlada Republike Hrvatske donijela je u ožujku 2024. Odluku o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (Narodne novine 35/24), kojom političke stranke i liste grupe birača imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 11.415,00 eura, po osvojenom mjestu u Europskom parlamentu prema konačnim rezultatima izbora, s time da se naknada troškova izborne promidžbe pojedinoj političkoj stranci, odnosno listi grupe birača ne smije isplatiti u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe. U kolovozu 2024. sredstva su doznačena na poseban račun Stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 1.749.014,53 eura, što je 20,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.745.192,33 eura i naknade troškova izborne promidžbe za održane prijevremene lokalne izbore u iznosu od 3.822,20 eura.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.745.192,33 eura ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Koncem 2024. Stranka ima 2 672 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 3.822,20 eura ostvareni su za prijevremene lokalne izbore za izbor članova u Gradskom vijeću Grada Raba (za šest osvojenih vijećničkih mandata) i Općinskom vijeću Općine Otok (za osvojenih osam vijećničkih mandata) u iznosu od 3.716,20 eura te za izbor predstavnika u Vijeću mjesnog odbora Marčelji u iznosu od 106,00 eura. Sredstva od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u spomenutom gradskom/općinskom vijeću doznačena su na posebne račune Stranke otvorene za financiranje troškova izborne promidžbe na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21). Prema Odluci, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela. Naknada troškova izborne promidžbe za izbor predstavnika u Vijeću mjesnog odbora Marčelji ostvarena je na temelju odluke spomenute jedinice lokalne samouprave o određivanju visine naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u vijeća mjesnog odbora i u skladu s konačnim rezultatima izbora prema broju ostvarenih mandata.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 1.152.687,39 eura (u cijelosti se odnose na članarine), što je 13,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama članka 11., točke 5. Statuta i članka 5. Financijskog statuta Stranke, članovi su obvezni plaćati stranačku članarinu, kao redoviti novčani iznos doprinosa ostvarivanju političkih ciljeva Stranke, u skladu sa Statutom Stranke, odlukama o članarini i drugim aktima Stranke. Obveznici plaćanja, vrste, visina, prikupljanje i raspodjela članarina, način ostvarivanja prava članova Stranke na temelju plaćanja članarine, članarine u organizacijama u inozemstvu, kao i druga pitanja povezana s plaćanjem članarine utvrđeni su Odlukom o članarini, koju je donio Središnji odbor Stranke u prosincu 2018. te Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o članarini, koju je donio Nacionalni odbor Stranke 15. lipnja 2023., a koja je stupila na snagu 1. siječnja 2024. Navedenim odlukama utvrđena je dužnosnička i redovna članarina. Dužnosničku članarinu obvezni su plaćati članovi Stranke koji profesionalno obnašaju neku od dužnosti navedenih u Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o članarini, mjesečno pri isplati plaće na temelju sporazuma s poslodavcem o uštezanju utvrđenog iznosa članarine u korist Stranke, putem trajnog naloga banci ili osobnom uplatom. Dužnosnička članarina plaća se u iznosu od 5,0 % netoiznosa plaće, odnosno naknade koju primaju članovi za obnašanje dužnosti. Članovi Stranke koji obnašaju više dužnosti navedenih u Odluci obvezni su plaćati dužnosničku članarinu za svaku od dužnosti koje obnašaju. Redovna članarina određena je u iznosu od 15,00 eura godišnje za članove s plaćom ili mirovinom većom od 560,00 eura, a plaćanje se obavlja putem trajnog naloga godišnje, kvartalno ili mjesečno. Odlukom o članarini te Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o članarini također je utvrđeno i u kojim su slučajevima članovi oslobođeni plaćanja članarine (redovni studenti, nezaposleni članovi i članovi Stranke s plaćom i mirovinom manjom od 560,00 eura). Članarina Stranke uplaćuje se na poseban račun namijenjen za prikupljanje članarine, s kojeg se jednom mjesečno 60,0 % prikupljenih sredstava doznačuje na podračune županijskih organizacija Stranke te Gradske organizacije Grada Zagreba, a 40,0 % ostaje za potrebe središnjih tijela Stranke.

Stranka vodi evidenciju obveznika plaćanja i ostvarene naplate članarine. Ustrojena je baza članstva koja sadrži evidenciju članova, praćenje učlanjenih, iščlanjenih i promjenu podataka o članovima, visinu članarine te osigurava podatke za mjesečne i godišnje izvještaje o uplaćenim članarinama.

Nadalje, Odlukom o članarini utvrđeno je da članovi koji nisu podmirili članarinu u razdoblju od šest mjeseci ne mogu obnašati stranačke dužnosti odnosno biti članovima tijela Stranke, a članovima koji u prvih šest mjeseci tekuće godine nisu podmirili članarinu ili njezin razmjerni dio uputit će se požurnica za ispunjenje obveze plaćanja. U skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), Stranka je vodila evidencije te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 893.626,77 eura, što je 10,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 790.213,17 eura, financiranje redovnih političkih aktivnosti tijekom godine u iznosu od 89.563,60 eura te financiranje izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 13.850,00 eura. Dobrovoljni prilozi (donacije) ostvareni su u novcu u iznosu od 883.615,67 eura (od 558 fizičkih osoba u iznosu od 521.415,00 eura i 121 pravne osobe u iznosu od 362.200,67 eura) te u proizvodima i uslugama od pet pravnih osoba u iznosu od 8.121,10 eura i dvije fizičke osobe u iznosu od 1.890,00 eura. Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 40,00 eura do 3.900,00 eura, a od pravnih osoba od 83,60 eura do 20.000,00 eura.

Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Financijskog statuta Stranke, kojima su propisane vrste, način primanja, uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su evidencije, zaključivani ugovori i izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 91.847,43 eura, što je 1,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od naknade šteta (između ostalog, od osiguravajućeg društva za oštećenja nastala uslijed potresa na zgradi središnjice Stranke u Gradu Zagrebu) u iznosu od 72.297,35 eura; prodaje dugotrajne imovine (automobila u vlasništvu Stranke) u iznosu od 4.880,00 eura; povrata neutrošenih sredstava uplaćenih na središnji račun Stranke s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za općinske načelnike koje je Stranka predložila na prijevremenim lokalnim izborima u iznosu od 3.133,01 euro; otpis zastarjelih obveza prema dobavljačima (na temelju suglasnosti dobavljača te odluke odgovorne osobe o otpisu obveza prema dobavljačima zbog zastare, prestanka poslovanja ili nakon provedenog usklađivanja obveza) u iznosu od 2.821,34 eura i druge prihode (od financijske i nefinancijske imovine) u iznosu od 8.715,73 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 9.730.069,38 eura, što je 5.119.864,92 eura ili 111,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 7.060,62 eura ili 0,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.330.610,19	1.733.333,44	130,3
2.	Materijalni rashodi	2.900.760,23	7.338.367,27	253,0
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	498.178,25	3.490.952,09	700,7
2.2.	Drugi materijalni rashodi	2.402.581,98	3.847.415,18	160,1
3.	Rashodi amortizacije	99.799,67	77.158,03	77,3
4.	Financijski rashodi	29.135,19	35.051,25	120,3
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	57.330,46	77.476,32	135,1
6.	Drugi rashodi	192.568,72	468.683,07	243,4
	Ukupni rashodi	4.610.204,46	9.730.069,38	211,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	6.310.138,50	8.735.705,36	138,4
	Višak prihoda	1.699.934,04	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	994.364,02	-

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 2.992.773,84 eura ili 600,7 %, između ostalog, jer je Stranka u 2024. sudjelovala u izbornim aktivnostima za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor i za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske. Nadalje, više su ostvareni drugi materijalni rashodi za 1.444.833,20 eura ili 60,1 % (između ostalog, zbog organizacije unutarstranačkih izbora te XX. i XXI. Općeg sabora Stranke) te rashodi za zaposlene za 402.723,25 eura ili 30,3 % (zbog četiri nova zaposlenika u 2024. i povećanja osnovice za obračun plaće).

Rashodi su ostvareni za programe i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti u iznosu od 7.093.032,71 euro; za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor u iznosu od 2.094.515,96 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 2.093.808,54 eura i financijskih rashoda u iznosu od 707,42 eura); za izbore članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 523.342,80 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 523.096,75 eura i financijskih rashoda u iznosu od 246,05 eura); za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok u iznosu od 17.053,72 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 16.914,09 eura i financijskih rashoda u iznosu od 139,63 eura) te za izbore predstavnika u vijeća mjesnih odbora u gradovima Kutini i Zaboku i mjesnom odboru Marčelji u iznosu od 2.124,19 eura (u okviru materijalnih rashoda).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.733.333,44 eura, što je 17,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.413.333,22 eura, doprinose na plaće u iznosu od 224.320,39 eura te druge rashode za zaposlene (dodatak za prehranu, božićnica, regres, darovi djeci zaposlenika, otpremnine, jubilarne nagrade te potpore za novorođeno dijete) u iznosu od 95.679,83 eura. Prosječna isplaćena plaća u 2024. iznosila je 1.789,77 eura bruto, odnosno 1.255,43 eura neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima. Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13, 152/14, 39/18 i 32/20), Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. U skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine 75/18, 120/18, 37/20 i 145/20), Stranka je u 2024. platila novčanu naknadu u iznosu od 4.032,00 eura.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 3.490.952,09 eura, što je 35,9 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 2.093.808,54 eura, za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 855.008,52 eura, za izbore članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 523.096,75 eura, za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok u iznosu od 16.914,09 eura te za izbor predstavnika u vijeća mjesnih odbora u gradovima Kutini i Zaboku i mjesnom odboru Marčelji u iznosu od 2.124,19 eura.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 2.093.808,54 eura odnose se na usluge oglašavanja putem elektroničkih medija (radio, televizija i portali) u iznosu od 1.090.275,08 eura, *billboarde* i *city light* u iznosu od 316.492,45 eura, nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, kalendari, majice, upaljači, plakati, rokovnici) u iznosu od 166.749,38 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 159.801,36 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 118.791,32 eura, usluge fotografiranja, audio i videozapisi u iznosu od 114.918,86 eura, objave u tiskovnim medijima (članci i objave u novinama) u iznosu od 29.710,15 eura, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (između ostalog, ugovori o djelu) u iznosu od 19.796,49 eura, usluge pošte, telefona i prijevoza u iznosu od 18.642,29 eura, reprezentacije u iznosu od 18.486,71 euro, druge usluge promidžbe (ZAMP, nastupi izvođača i voditeljske usluge) u iznosu od 10.125,41 euro te druge usluge (između ostalog, grafičke i tiskarske usluge te energija) u iznosu od 30.019,04 eura.

Stranka je na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor sudjelovala u koaliciji s četiri političke stranke (Hrvatskom strankom umirovljenika, Hrvatskom narodnom strankom – liberalni demokrati, Hrvatskom socijalno-liberalnom strankom i Hrvatskom demokršćanskom strankom) u I. – X. izornoj jedinici te samostalno u XI. izornoj jedinici. U ožujku 2024. zaključila je sporazume o suradnji na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, kojima je, između ostalog, utvrđeno postojanje potrebe formiranja političke suradnje u deset izbornih jedinica (I. – X.) za izbor zastupnika u 11. sazivu Hrvatskog sabora. Stranka je, u svrhu prikupljanja financijskih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe, otvorila račun za posebne namjene (Ugovor o otvaranju i vođenju transakcijskog računa i obavljanju platnih naloga od 18. ožujka 2024.) te su ovlaštene osobe korisnika računa glavni tajnik Stranke i zamjenik glavnog tajnika. Nadalje je utvrđeno da će Hrvatska socijalno-liberalna stranka sudjelovati u financiranju troškova izborne promidžbe prema potrebama kampanje u I. i II. izornoj jedinici, Hrvatska narodna stranka – liberalni demokrati u III. i IV. izornoj jedinici, Hrvatska demokršćanska stranka u II. i IX. izornoj jedinici, a Hrvatska stranka umirovljenika u VII. i VIII. izornoj jedinici. Uložena sredstva bit će im vraćena s posebnog računa u iznosu prema broju ostvarenih zastupničkih mandata utvrđenom prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o visini troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor po uplati naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske. U skladu sa zaključenim sporazumima, Stranka je sastavila Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP) za razdoblje od 18. ožujka do 16. svibnja 2024., sa sastavnim dijelovima te ga u propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja koji sadrži podatke za Stranku i koalicijske partnere. U navedenom Financijskom izvještaju, primici i troškovi izborne promidžbe iskazani su u jednakom iznosu od 2.149.954,17 eura (primici se odnose na vlastita sredstva u iznosu od 1.359.741,00 euro i donacije u iznosu od 790.213,17 eura; troškovi se odnose na materijalne i ostale troškove u iznosu od 2.149.376,32 eura i financijske troškove u iznosu od 577,85 eura).

Navedeni iskazani troškovi su 55.438,21 euro veći u odnosu na rashode za izbornu promidžbu koji su evidentirani i iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke (2.094.515,96 eura). Spomenuta razlika (od 55.438,21 euro) odnosi se na rashode izborne promidžbe političkih stranaka – koalicijskih partnera u iznosu od 55.435,06 eura (Hrvatska narodna stranka – liberalni demokrati u iznosu od 30.076,38 eura te Hrvatska socijalno-liberalna stranka u iznosu od 25.358,68 eura) koji su u poslovnim knjigama evidentirani zatvaranjem obveze za predujmove od političkih stranaka – koalicijskih partnera; uvećano za druge nespomenute usluge u iznosu od 132,72 eura (za koje je izvršen povrat sredstava, a iznos je storniran nakon podnošenja financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe) te umanjeno za usluge poslovne banke za vođenje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 129,57 eura (ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe). Po održanim izborima, Stranka je u srpnju 2024. političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu sa Sporazumom o financiranju izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2024. vratila prethodno (u ožujku, travnju i srpnju 2024.) uplaćene predujmove u iznosu od 60.076,38 eura te zatvorila posebni račun za financiranje troškova izborne promidžbe u propisanom roku (19. kolovoza 2024.).

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja Stranke u iznosu od 855.008,52 eura odnose se na nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, kalendari, majice, upaljači, plakati i rokovnici) u iznosu od 491.995,52 eura, usluge oglašavanja putem elektroničkih medija (radio, televizija i portali) u iznosu od 214.788,14 eura, usluge fotografiranja, audio i videozapisi u iznosu od 50.728,25 eura, objave u tiskovnim medijima (članci i objave u novinama) u iznosu od 44.003,68 eura, *billboardi* u iznosu od 22.914,56 eura te druge usluge promidžbe (ZAMP, nastupi izvođača i voditeljske usluge) u iznosu od 30.578,37 eura.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbore članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 523.096,75 eura odnose se na usluge oglašavanja putem elektroničkih medija (radio, televizija i portali) u iznosu od 161.389,39 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 103.147,61 euro, *billboardi* i *city light* u iznosu od 102.874,62 eura, nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, kalendari, majice, upaljači, plakati i rokovnici) u iznosu od 39.527,65 eura, intelektualne i ostale osobne usluge u iznosu od 35.510,63 eura, usluge fotografiranja, audio i videozapisi u iznosu od 29.018,50 eura, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (između ostalog, ugovori o djelu) u iznosu od 16.800,12 eura, reprezentaciju u iznosu od 16.558,08 eura, druge usluge promidžbe (ZAMP, nastupi izvođača, voditeljske usluge) u iznosu od 4.127,34 eura, usluge pošte, telefona i prijevoza u iznosu od 1.375,00 eura, objave u tiskovnim medijima (članci i objave u novinama) u iznosu od 875,00 eura te drugo (između ostalog, grafičke i tiskarske usluge, audio i video snimanje te energija) u iznosu od 11.892,81 euro.

Stranka je u lipnju 2024. samostalno sudjelovala na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, otvorila je poseban račun za financiranje izborne promidžbe te sastavila Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP) za razdoblje od 19. travnja do 9. srpnja 2024., sa sastavnim dijelovima te ga u propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. U navedenom Financijskom izvještaju, primici i troškovi izborne promidžbe iskazani su u jednakom iznosu od 523.185,71 euro (primici se odnose na vlastita sredstva u iznosu od 509.185,71 euro i donacije u iznosu od 13.850,00 eura; troškovi se odnose na materijalne troškove u iznosu od 522.654,56 eura, druge troškove u iznosu od 442,19 eura i financijske troškove u iznosu od 88,96 eura). Navedeni iskazani troškovi su 157,09 eura manji u odnosu na rashode za izbornu promidžbu koji su evidentirani i iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke (523.342,80 eura).

Razlika (od 157,09 eura) odnosi se na usluge poslovne banke za vođenje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu do dana zatvaranja posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe koji je zatvoren u propisanom roku (19. kolovoza 2024.). Po održanim izborima Stranka je osvojila šest mandata u Europskom parlamentu te ostvarila prihode od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 68.490,00 eura.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok u iznosu od 16.914,09 eura odnose se na reprezentaciju u iznosu od 11.189,05 eura, usluge oglašavanja putem elektroničkih medija u iznosu od 2.607,50 eura, nabavu promidžbenog materijala u iznosu od 1.218,00 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 899,54 eura te druge usluge u iznosu od 1.000,00 eura.

Stranka je samostalno sudjelovala na izborima u za članove Općinskog vijeća Općine Otok te u koaliciji s dvije političke stranke (Rapskim pučkim saborom i Hrvatskom seljačkom strankom) za članove Gradskog vijeća Grada Raba, za što je zaključen Sporazum o prijeizbornoj i poslijeizbornoj koaliciji s Rapskim pučkim saborom i Hrvatskom seljačkom strankom, u svibnju 2024., kojim su utvrđena prava i obveze koalicijskih partnera. U propisanom roku Stranka je otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe (za izbore na kojima je sudjelovala samostalno i kao nositelj koalicije), sastavila financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima te ih dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja (nije prekoračen ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe). U navedenim financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, primici su iskazani u iznosu od 13.510,00 eura (vlastita sredstva), a troškovi u iznosu od 16.935,09 eura (materijalni troškovi 16.914,09 eura i financijski troškovi 21,00 euro). Navedeni iskazani troškovi su 118,63 eura manji u odnosu na rashode za izbornu promidžbu koji su evidentirani i iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke (17.053,72 eura). Razlika (od 118,63 eura) odnosi se na usluge poslovne banke za vođenje posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu do dana zatvaranja posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe koji su zatvoreni u propisanom roku.

Prema izvješćima Državnog izbornog povjerenstva o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske te na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok, Stranka je poštovala odredbe Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te nisu utvrđene nepravilnosti.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbore predstavnika u vijeća mjesnih odbora u gradovima Kutini i Zaboku i mjesnom odboru Marčelji u iznosu od 2.124,19 eura odnose se na nabavu promidžbenog materijala u iznosu od 877,35 eura, usluge oglašavanja na elektroničkim medijima u iznosu od 337,50 eura, usluge poštarine, brzjava i telegrama u iznosu od 290,80 eura, *billboard* i *city light* u iznosu od 275,00 eura te druge usluge u iznosu od 343,54 eura.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.847.415,18 eura, što je 39,5 % ukupnih rashoda.

Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu od 1.080.966,75 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 668.653,58 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 662.584,07 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 466.239,72 eura, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 322.084,29 eura, energiju (gorivo, plin i električna energija) u iznosu od 121.813,03 eura, komunalne usluge (opskrba vodom, usluge odvoza i zbrinjavanje otpada te usluge čišćenja uredskih prostorija) u iznosu od 79.921,13 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (održavanje računalnih programa i opreme te prijevoznih sredstava) u iznosu od 79.756,83 eura, materijal i druge materijalne rashode (literatura, materijal i sredstva za čišćenje i održavanje te drugi materijal za potrebe redovnog poslovanja) u iznosu od 73.368,54 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 49.092,06 eura, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (dnevnice, naknade za smještaj) u iznosu od 18.221,38 eura te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, usluge *leasinga*, sitni inventar, premije osiguranja, članarine, kotizacije, informatičke usluge, usluge registracija te tehničkih pregleda vozila) u iznosu od 224.713,80 eura.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 1.080.966,75 eura odnose se na reprezentaciju za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 1.014.557,84 eura te cvjećarske usluge povodom obilježavanja značajnih obljetnica i događanja Stranke u iznosu od 66.408,91 euro. Prema odredbama članaka 23., 24. i 25. Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (iz rujna 2018.), sredstva reprezentacije mogu se koristiti za podmirenje troškova ugostiteljskih usluga, usluga smještaja te nabavu poklona i namirnica za prigodno darivanje i ugošćenje partnera i drugih gostiju Stranke u okviru obavljanja političkih ili protokolarnih aktivnosti i poslova iz djelokruga rada Stranke. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju Predsjednik, zamjenik Predsjednika, glavni tajnik te međunarodni tajnik Stranke. Glavni tajnik može odobriti korištenje sredstava reprezentacije i drugim dužnosnicima i djelatnicima Stranke isključivo za službene potrebe. Nadalje se navodi da pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju predsjednici županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici zajednica Stranke odnosno čelnici tijela Stranke koje imaju otvorene podračune u visini osiguranih financijskih sredstava za tu namjenu.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 668.653,58 eura odnose se, između ostalog, na troškove kvantitativnog istraživanja javnog mnijenja u cilju jasnog uvida u percepciju situacije u Republici Hrvatskoj te pojedinim županijama i gradovima, ključnih političkih stranaka na hrvatskoj političkoj sceni i njihovog imidža i izborne godine (152.211,25 eura), preprodukcija i produkcija scenarija i *castinga*, video, vizualnog i tekstualnog sadržaja za društvene mreže (112.248,01 euro), izradu komunikacijske strategije (45.000,00 eura), komunikacijsko savjetovanje predsjednika i članova županijskih, gradskih i općinskih odbora (34.962,50 eura), usluge izrade kreativnog koncepta pretkampanje (32.812,50 eura), usluge dnevnog praćenja medijskih sadržaja (13.200,00 eura), druge komunikacijske aktivnosti (12.500,00 eura) te usluge odvjetnika i pravno savjetovanje (6.025,34 eura).

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 662.584,07 eura odnose se na najam prostora i javnih površina u iznosu od 370.750,89 eura, najam opreme u iznosu od 269.358,71 euro te najam vozila u službene svrhe za prijevoz članova (između ostalog, za XXI. Opći sabor Stranke u Šibeniku, obilježavanje godišnjice smrti dr. Franje Tuđmana na Medvedgradu) u iznosu od 22.474,47 eura. Rashodi za najam prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koje koriste organizacije Stranke.

Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u najmu ili vlasništvu, Stranka ima 84 poslovna prostora u zakupu te 13 u vlasništvu. Od ukupnog broja poslovnih prostora u zakupu, u vlasništvu jedinica lokalne samouprave su 63 poslovna prostora, a 21 poslovni prostor je u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Stranka plaća zakupnine na temelju odluka gradskih i općinskih vijeća, zaključenih ugovora te ispostavljenih računa. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, Stranka u 2024. nije koristila poslovne prostore bez naknade. Rashodi za najam opreme odnose se na najam opreme (audiovideooprema, rasvjetna i scenska oprema), između ostalog, za potrebe održavanja XX. i XXI. Općeg sabora Stranke te različitih obljetnica.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 466.239,72 eura odnose se na usluge telefona, mobitela i interneta u iznosu od 194.600,63 eura, usluge prijevoza članova Stranke u vezi s aktivnostima koje je organizirala Stranka ili koje su bile u vezi s obilježavanjem značajnih povijesnih događaja u iznosu od 145.599,40 eura, poštarinu (između ostalog, za redovno poslovanje, slanje čestitki za Božić te uplatnica članovima Stranke) u iznosu od 80.287,22 eura, usluge prijevoza osoba u radnom odnosu i izvan radnog odnosa (avionske karte) u iznosu od 39.112,49 eura te radijsku i televizijsku pristojbu u iznosu od 6.639,98 eura. Prema odredbama Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, u dijelu koji se odnosi na korištenje službenih mobilnih telefona, linija i uređaja, dužnosnici i djelatnici u obavljanju svojih poslova mogu koristiti službene mobilne uređaje u skladu s odredbama navedenog Pravilnika i drugih akata mjerodavnih tijela i ovlaštenih osoba Stranke. Također, navedeno je da će troškove korištenja službenih mobilnih linija i mobilnih uređaja korisnicima koji dužnosti obnašaju na razini teritorijalnih organizacija Stranke podmiriti odgovarajuće teritorijalne organizacije Stranke. Koncem obračunskog razdoblja (kalendarski mjesec) Stranci se ispostavlja račun uz koji se prilaže specifikacija korištenih usluga. Stranka vodi evidenciju mobilnih pretplatničkih brojeva.

Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 322.084,29 eura odnose se na naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 245.591,82 eura te naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 76.492,47 eura. Naknade za obavljanje aktivnosti odnose se na rashode za ugovore o djelu i autorske honorare ostvarene u ukupnom iznosu od 193.625,86 eura te za poslove obavljene preko studentskih servisa (uređivanje društvenih mreža, baze članstva, ispomoć u radu i na unutarstranačkim izborima te administrativne poslove) u županijskim organizacijama i središnjici Stranke u iznosu od 51.965,96 eura. Stranka je u 2024. zaključila ugovore o djelu s 30 fizičkih osoba uz mjesečne, odnosno jednokratne naknade u iznosima od 50,00 eura do 1.350,00 eura neto. Ugovori su zaključeni, između ostalog, za poslove medijskog savjetovanja, uređivanje društvenih mreža Stranke, poslove tajnika županijske organizacije, uredništva središnjeg glasila Stranke (Snaga zajedništva), lekture, administratora, vozača te vođenje programa na obilježavanjima različitih obljetnica Stranke. Rashodi za autorske honorare odnose se na ugovore o autorskom djelu zaključene sa 73 fizičke osobe (između ostalog, za glazbeno-umjetničke usluge za različite obljetnice i manifestacije) uz naknade u netoiznosima od 100,00 eura do 5.000,00 eura. Naknade su obračunavane i isplaćene u skladu s propisima.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 77.158,03 eura, što je 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe (građevinski objekti, računalna oprema, uredski namještaj i oprema, komunikacijski uređaji, vozila i druga imovina u vlasništvu Stranke).

Obračun je proveden prema odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 35.051,25 eura, što je 0,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 33.921,13 eura te druge nespomenute financijske rashode (između ostalog, zatezne kamate, negativne tečajne razlike) u iznosu od 1.130,12 eura.

Bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 33.921,13 eura odnose se na usluge platnog prometa za redovno poslovanje u iznosu od 32.828,03 eura te u vezi s posebnim računima za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 707,42 eura, za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 246,05 eura te za prijevremene lokalne izbore u iznosu od 139,63 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 77.476,32 eura, što je 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije (pomoći) građanima i kućanstvima u iznosu od 47.007,89 eura te udrugama i zajednicama u iznosu od 30.468,43 eura. Rashodi za donacije (pomoći) udrugama, zajednicama i građanima odnose se na 32 donacije koje je Stranka donirala na temelju zamolbi građana i udruga (između ostalog, za pomoć u daljnjem radu i razvoju udruge, pomoć u daljnjem radu bolnice, razvoj Zaklade Ana Rukavina i podrška razvoju Registra dobrovoljnih darivatelja koštane srži i Banke matičnih stanica u Republici Hrvatskoj, pomoć za održavanje Livanjske, Kupreške i Mostarske noći, pomoći sportskim klubovima za opremu i troškove pokroviteljstva natjecanja, pomoć dječjim domovima u prigodnim poklon paketima, pomoć braniteljskim udrugama). Građanima su dane donacije (pomoći) u iznosima od 270,00 eura do 14.930,56 eura te udrugama i zajednicama u iznosima od 129,00 eura do 4.000,00 eura, a u skladu s Godišnjim programom rada za 2024. te njegovim izmjenama i dopunama.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 468.683,07 eura, što je 4,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na prijenos sredstava na posebne račune kandidata Stranke za predsjednika Republike Hrvatske, gradonačelnike i načelnike u ukupnom iznosu od 281.793,00 eura, prijenos Zakladi u iznosu od 161.940,77 eura, ugovorne kazne i naknade štete pravnim i fizičkim osobama (između ostalog, kazne za nepoštivanje kvote za ravnopravnost spolova) u iznosu od 17.253,10 eura, otpisana potraživanja na prijedlog popisnog povjerenstva i odluke odgovorne osobe u iznosu od 2.283,45 eura, rashode za ostala porezna davanja u iznosu od 1.306,31 euro te druge nespomenute rashode u iznosu od 4.106,44 eura.

Vrijednosno najznačajniji prijenos sredstava u iznosu od 269.563,00 eura odnosi se na prijenos sredstava na poseban račun kandidata Stranke za predsjednika Republike Hrvatske u novcu u iznosu od 260.000,00 eura te u visini tržišne vrijednosti usluga (naknada za ugovor o djelu i rashod za najam tehničke opreme) u iznosu od 9.563,00 eura. Stranka je na sjednici Nacionalnog odbora 19. listopada 2024. donijela odluku o određivanju kandidata za predsjednika Republike Hrvatske te je navedenu aktivnost planirala Godišnjim programom rada i njegovim izmjenama.

Zaklada je utemeljena u listopadu 1995., a počela je s radom u travnju 1996. Zakladnik je Stranka, a zakladnika zastupa Nacionalni odbor.

Sjedište Zaklade je Gundulićeva 21a, Zagreb. Cilj Zaklade je dati doprinos jačanju političke kulture, kulture dijaloga, odnosno podržavanje izgradnje i nadogradnje demokratskog društva i pravne države te socijalno-tržišnog gospodarstva kako bi se učvrstila demokracija. Zaklada je Stranci dostavila financijske izvještaje za 2024. te specifikaciju materijalnih troškova iz koje je vidljivo za koje su namjene utrošena odobrena sredstva.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2024. iznosi 994.364,02 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 5.487.321,79 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.492.957,77 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 6.649.953,53 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2024.	31. prosinca 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	2.156.350,16	2.637.740,16	122,3
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	452.605,11	473.219,29	104,6
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	1.701.049,21	1.659.316,69	97,5
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	2.695,84	2.695,84	100,0
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00	502.508,34	-
2.	Financijska imovina	4.888.471,55	4.012.213,37	82,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	4.759.391,12	3.866.198,36	81,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	32.102,04	24.146,40	75,2
2.3.	Potraživanja za prihode	96.978,39	121.868,61	125,7
	Ukupno imovina	7.044.821,71	6.649.953,53	94,4
3.	Obveze	443.828,53	1.043.324,37	235,1
3.1.	Obveze za rashode	346.850,14	917.349,32	264,5
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	96.978,39	125.975,05	129,9
4.	Vlastiti izvori	6.600.993,18	5.606.629,16	84,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	7.044.821,71	6.649.953,53	94,4
	Izvanbilančni zapisi	359.885,54	596.512,09	165,8

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2024. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2024. za 394.868,18 eura ili 5,6 %. Smanjenje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na smanjenje novca u poslovnoj banci za 893.192,76 eura ili 18,8 %, dok se značajnije povećanje odnosi na nefinancijsku imovinu (građevinski objekti u pripremi) u iznosu od 481.390,00 eura ili 22,3 %. Nadalje, značajnije su povećane i obveze prema dobavljačima u iznosu od 528.110,74 eura ili 221,0 %, dok su vlastiti izvori manji za 994.364,02 eura ili 15,1 % odnosno za iznos ostvarenog manjka prihoda u izvještajnom razdoblju.

Nefinancijska imovina u iznosu od 2.637.740,16 eura odnosi se na poslovne objekte u iznosu od 2.055.666,71 euro, postrojenja i opremu (uredska oprema i namještaj, komunikacijska oprema, oprema za održavanje i zaštitu) u iznosu od 894.841,04 eura, građevinske objekte u pripremi u iznosu od 502.508,34 eura, zemljišta u iznosu od 360.316,14 eura, nematerijalnu imovinu (studija i akti u vezi s osnivanjem Zaklade te ostala prava) u iznosu od 112.903,15 eura, ulaganja u računalne programe u iznosu od 78.985,52 eura, prijevozna sredstva u iznosu od 44.362,63 eura, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu od 51.189,17 eura, plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti (umjetničke slike) u iznosu od 2.695,84 eura te ispravak vrijednosti proizvedene imovine u iznosu od 1.465.728,38 eura.

Financijska imovina u iznosu od 4.012.213,37 eura odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 3.866.198,36 eura (u cijelosti se odnosi na novac u poslovnoj banci), potraživanja za prihode u iznosu od 121.868,61 euro te druga potraživanja (između ostalog, naknade koje se refundiraju, predumjovi plaćeni dobavljačima te jamčevni polozi za zakup poslovnih prostora) u iznosu od 24.146,40 eura. Potraživanja za prihode u iznosu od 121.868,61 euro odnose se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 73.434,78 eura te za članarine u iznosu od 48.433,83 eura. Za naplatu potraživanja Stranka upućuje opomene. Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode i druga) u iznosu od 146.015,01 euro, na 31. prosinca 2024. dospjela potraživanja iznose 126.355,88 eura ili 86,5 %. Do konca lipnja 2025. potraživanja su naplaćena u iznosu od 123.931,82 eura ili 84,9 % ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze u iznosu od 1.043.324,37 eura odnose se na obveze za rashode u iznosu od 917.349,32 eura te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu od 125.975,05 eura. Obveze za rashode u iznosu od 917.349,32 eura odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 775.213,34 eura (od čega se na obveze prema dobavljačima odnosi 772.682,72 eura i naknade troškova zaposlenima za prijevoz na posao i s posla 2.530,62 eura) te obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2024.) u iznosu od 142.135,98 eura. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 125.975,05 eura odnose se na nenaplaćene prihode po posebnim propisima (odgođeno priznavanje prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu od 77.541,22 eura te nenaplaćene prihode od članarina u iznosu od 48.433,83 eura. Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 1.043.324,37 eura, na 31. prosinca 2024. dospjele obveze iznose 741.469,48 eura ili 71,1 %. Do konca lipnja 2025. podmirene su obveze u iznosu od 452.925,33 eura ili 43,4 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 5.606.629,16 eura odnose se na vlastite izvore u iznosu od 1.113.671,39 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 4.492.957,77 eura.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 596.512,09 eura odnose se na vrijednosne papire (zadužnice u svrhu naplate tražbine usluga *leasinga* i naplate tražbina u slučaju nepodmirenja rata zakupa poslovnih prostora) u iznosu od 370.713,63 eura te tuđu materijalnu imovinu (operativni *leasing*) u iznosu od 225.798,46 eura.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 9. lipnja do 6. studenoga 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontroli te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Statut Stranke (pročišćeni tekst, listopad 2024.)
6. Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2024. te njihove izmjene i dopune za 2024.
7. Financijski statut (prosinac 2018.)
8. Etički kodeks Stranke (prosinac 2022.)
9. Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (funkcija) u Glavnom tajništvu i uredima Stranke (rujan 2018.)

10. Pravilnik o radu (rujan 2018.)
11. Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (rujan 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je detaljna provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije / pomoći te drugim rashodima). Obavljeni su razgovori sa zamjenikom glavnog tajnika i drugim zaposlenicima Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2024. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2023., o čemu je sastavljeno Izvješće. Izražena su bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja te nisu dani nalozi i preporuke.